

מסורת הש"ס

(א) [ע"י חוספוט צבורות
כג: ד"ה משנת], (ב) [לעיל
מט: וש"י], (ג) [לקמן סא:
וע"ש], (ד) [לקמן עז: פה:],
(ה) [לעיל נט.], (ו) [צ"ל ורבי
אליעזר כו' מהרש"ל],
(ז) [ויקרא כא], (ח) [צ"ל
ד"ה בן יעקב],

תורה אור השלם

1. אֶלְמֶנָה וְגִרְשָׁהּ
וְחִלְלָה זֶה אֵת אֶלֶּה לֹא
יָקֹחַ כִּי אִם בְּתוּלָה
מִמֶּנּוּ יָקֹחַ אִשְׁדָּה;
וַיִּקְרָא כֹה יֵד
2. וְלֹא יַחַלֵּל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּ
כִּי אֲנִי יְיָ מִקְדָּשׁ;
וַיִּקְרָא כֹה טו
3. וְלֹאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה
הַקְרוּבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא
הָיְתָה לְאִשׁ לֶה שָׂמָה;
וַיִּקְרָא כֹה ג

גליון הש"ס

נב' אמר ר"ה אמר רב
הלכה כראב"י. עין מוס'
כסודות דף כג ע"צ ד"ה
משנת: שם ואילו בהא
אמר רב עמרם אמר רב.
מדברי מוס' לגלל דף נט
ע"צ ד"ה ורב מנאור דל"ג
כאן אמר רב וכן הוא לקמן
סא ע"צ: שם ראב"י סבר
יש חלל מחייב עשה. עין
לקמן דף נט ע"צ תד"ה
מחלל:

הגהות הב"ח

(א) גמ' צהא אמר רב
עמרם אין הלכה כג'ל
ותיבות אמר רב נמחק:

מוסף רע"י

משנת ר' אליעזר בן
 יעקב קב ונקי. קב מזה
 קטנה, כלומר במקומות
 מועטים הוא מוכר בשמחה
 וכן ברייזא, וכל
 מקום שמכר הנכס כמותו
 (שליט טז: ובענין ערובין
 טז: ובבבבב טז: טז: לא
 ידע הדין שאכל כחציו
 למה שלם שמואל מצינו
 המדרש נקי הוא שלמה
 כמותו לשלם (רש"י טז: טז:
 כי חלל מחייב עשה.
 כגון כהן גדול שנשא
 אטפה או מפתח שהיא
 עליו גשמה, כמלה יקח
 ולא בעולה (קמח טז:).

שׁוּן מַשְׁלֵם קִנְיָם בַּמְּפֹסֶה: שָׁחַם מֶשֶׁ
 לַמַּטְרִירָה מִקְנָסָה שֶׁמִּפְתָּה אֵין מֶשֶׁ
 דְּכָתִיב אִם מֵאֵן יִמְאֹן (שְׁמוֹת כג) אֲבָל
 לֹא יֵתֵן כְּלוֹם אֲבָל אֲיוֹנֵם נוֹתֵן מִיד
 (דְּבָרִים כג) וְגַתִּים הָיִים הַשׁוֹכֵב עִמָּה
 וְלוֹ תִּהְיֶה לְהִשָּׁה: **אֲמָרָה לַמַּטְרִירָה:**
 לֵהֱאָרֵךְ דְּרַב הַוּנֵה לְדַמְרוּ וְלִשְׁמֹאלָהּ בָּגֹר:
סוּפָה לְהִיּוֹם מוֹכֵס עַץ חֲסִיּוֹ:
 כְּלוֹמֵר סוּפָה לִיבְעַל לוֹ וְלֹאֲדָר בְּחוּלְיָה:
סוּפָה לְהִיּוֹם צְעוּלָה חֲסִיּוֹ: וְאִם
 נִשָּׂא נִשְׂוִי דְּקַתְּנִי לְגַמְרִי קִאֲמֵר
 דְּמוֹתָר לְקִיּוּמָה הוֹאִיל וְלַעֲנֹמוֹ נִבְעֵלָה
 וְסוּפָה לְהִיּוֹם צְעוּלָה לוֹ: **סָבָר לֵה**
כְּרִי אֲלַעְזוֹר: דְּלֹמֵר (לָקֵטֵן דף טא):
 פְּנִי הִבָּא עַל הַפְּסוּיָה עֲלִיהָ לִשְׁסֵי
 אִישׁוֹת שְׂפָחָה וְזוֹנָה וְקִיּוּמָה עֲלִיהָ בְּלֹא
 וּמַחֲיִיבִי לְאֵרִין דְּכַהֲוֵה הִי הוֹלֵד חֲלָל:
 דְּרַב עַמְרֵם לָקֵטֵן בְּפִירְקִין (סג):
בִּישׁ חֲלָל מַחֲיִיב עֵשֶׂה: וְרִי אֲלִיעֶזֶר
 בִּישׁ לֹא כְּרִי אֲלַעְזוֹר סְבִירָא לִיה וְלֹא
 וְזוֹנָה הִיא וְלֹא קִיּוּמָה עֲלִיהָ בְּלֹא אִלָּא
 בְּעֵשֶׂה דְּכָתִיב בְּחוּלְיָה יִקַּח וְלֹא צְעוּלָה
 וְכַסִּי: **וְאִם הִבָּא מִכֻּלָּה עֵשֶׂה:** עֵשֶׂה: **וְכַסִּי**
לֹא יִחַלֵּל אֲבוֹנָה: וְאִפִּי דְּכָתִיב בְּחוּלְיָה יִקַּח
 וְלֹא צְעוּלָה דְּעֵשֶׂה הוּא: **אִלָּה הַפְּסִיק**
הַעֲנִין: דְּכָתִיב אִלָּה בְּתֵר מַחֲיִיב לְאֵרִין
 לְאִשְׁמוּעִין אִלָּה שְׁחָן מַחֲיִיב לְאֵרִין
 חֲלוּקִין מִדִּין מַחֲיִיב עֵשֶׂה: **לַמַּעֲוִי**
יִדָּה: שָׁחַם בָּא כֹהֵן עַל אִשְׁמוֹ דְּדָה
 אֵין הוֹלֵד חֲלָל: **וְלִנְתִּיבָה לְבַסּוּף:**
 הוֹאִיל וְלֹא לְפִלְגוּיָהּ אִתִּי: **קִשְׁיָא**
 לְרַב אִשִּׁי דְּמוּקִי פִלְגוּתִיּוּהִי בְּטַעֲמָה
 דְּהִי קִרְיָא: **אֲחוּסָה אֲרוּסָה:** שֶׁל
 כֹּהֵן הַדִּיּוֹט אֲבָל נִשְׂוָה פְּשִׁטָּא לֵן
 דְּאֵין מַטְמָא דְּכָתִיב וְלֹאֲחוּסָה הַבְּחוּלָה:
אֲרוּסָה וּמְפֹסָה: אֲחוּסָה שְׁנֵאֲנָסָה אִו
 שְׁתַּפְּתָתָה: **דְּבָרֵי הַכֵּל אֵין מַטְמָא**
לֵה: וְטַעֲמָא דְּכוּלָּהּ מִפְּרַשׁ לָקֵטֵן:
וּמוֹכֵס עַץ אֵין מַטְמָא לֵה דְּבָרֵי ר"ע:
 ר"ע לְטַעֲמִיהָ דְּלֹמֵר בְּתַמְחִינִי מוֹכֵס
 עַץ אֲסוּרָה לְכ"ג אֲלֹנָה לֹאֲוֹ בְּכֻלָּהּ
 בְּחוּלְיָה הִיא: **שְׂאִינָה רְאוּיָה לְכ"ג אֵין**
מַטְמָא לֵה: דְּהִכָּא וְהִכָּא בְּחוּלְיָה
 כְּתִיב: **דְּבָרֵי כָל אָדָם:** וְאִפִּי לְרַבִּי
 מֵאִיר דְּפִסְלִי בְּזוּרָתָא לִכְהֵן גְּדוֹל הִכָּא
 לְעֵינִן טוֹמָאֵה אִימְרִיבִי כְּדִלְקֵטֵן: **פִּרְט**
לְאֲנוּסָה וּמְפֹסָה: שְׂאִינָה בְּחוּלְיָה:
 יִכּוֹל שְׂאִנִּי מוֹאִיל אָף מוֹכֵס עַץ: **שְׂאִינָה**
בְּחוּלְיָה: לְרִבּוֹ אִם הָאֲרוּסָה:
 וְאִיטְרִירָךְ לְרִבּוֹא דְּלֹא תִימָא אֲשֶׁר
 לֹא הִימָה פִּרְט לְאֲרוּסָה שְׂהִימָה לְאִישׁ
 דְּהִימָה לְשׁוֹן קִדּוּשִׁין הִיא: ה"ג לִמָּה
 לִי קִרָּא וְהָא אֲמֵר ר"מ בְּחוּלְיָה מִקְנָסָה
 בְּחוּלְיָה מַשְׁמַע: **לְעִיל אֲמֵר הִיבִי**
מִדְּאִיטְרִירָךְ לְמַכְתָּב בְּבַחוּלְיָה לְגַבִּי כ"ג
 לְהוֹאִיל אִתְּ הַבְּזוּרָתָא לְר"מ מִכֻּלָּה דְּבַחוּלָה
 בְּזוּרָתָא נִמִּי מַשְׁמַע: **מַהֲסָם:** כִּי
 יִתְנָא אִישׁ עֲנֵרָה בְּחוּלְיָה (דְּבָרִים כג):
 מַשְׁמַעֲנִיהָ

הכי ולאחותו הבתולה פ
לא היתה פרט לארוסה
אליו לרבות את הבוגר

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

הוא היה אהנו ליה נשואין
קנס אלא כשאין כונסה
מהור ימהרנה לו לאשה
פילו הוא כונסה דכתיב

שאינן משלם קנס במפותה אולר ב גביהה
מבי כתיא אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי
אמר ליה והא רב ור' יוחנן דאמרי תרווייהו
יבוגרת זמוכת עין לא ישא יואם נשא נשוי
אלמא סופה להיות בוגרת תחתיו סופה
להיות זוכת עין תחתיו הכא נמי סופה
להיות בעולה תחתיו קשיא: אנוסת חבירו
ומפותת חבירו לא ישא ואם נשא ר' אלעזר
בן יעקב אומר הולד חלל וחכמים אומרים
הולד כשר: *אמר רב הונא אמר רב⁶ הלכה
כר' אליעזר בן יעקב וכן אמר רב גידל אמר
רב הלכה כרבי אליעזר בן יעקב איכא
דאמרי אמר רב הונא אמר רב מאי טעמא
דרבי אליעזר בן יעקב סבר לה כרבי אלעזר
ומי סבר לה כותיה והא קיימא לן⁷ משנת
ר' אליעזר בן יעקב קב וגני⁸ ואילו בהא
⁹אמר רב עמרם⁶ אמר רב אין הלכה
כרבי אלעזר קשיא רב אשי אמר ביש חלל
מחייבי עשה קמיפלגי *רבי אליעזר בן יעקב
סבר⁷ חלל מחייבי עשה ורבנן סברי
אין חלל מחייבי עשה מ"ט דראב"י דכתיב
יאלמנה וגרושה וחללה וזנה את אלה לא
יקח כי אם בתולה וגו' וכתיב² ולא יחלל
ויערעו בעמיו אכולהו ורבנן אלה הפסיק
הענין ורבי אליעזר בן יעקב אמר
אלה ילמעוטי נדה כמאן אזלא הא
דתניא מאלה אתה עושה חלל ואי אתה
עושה חלל מגדה כמאן כרבי אליעזר
בן יעקב ורבי אליעזר בן יעקב נכתביה
לאלה לבסוף קשיא תנו רבנן אחותו
ארוסה רבי מאיר ור' יהודה אומרים מממא
לה רבי יוסי ורבי שמעון אומרים אין
מממא לה אנוסה ומפותה ד"ה אין מממא
לה ומוכת עין אין מממא לה דברי ר' שמעון
שהיה ר' שמעון אומר ראויה לכ"ג מממא
לה שאין ראויה לכ"ג אין מממא לה ובוגרת
מממא לה דברי כל אדם מאי טעמא דר"מ
ור' יהודה דדרשי הכי³ ולאחותו הבתולה
⁴פרט לאנוסה ומפותה יכול שאני מוציא
אף מוכת עין ת"ל אשר לא היתה לאיש מי
שהווייתה על ידי איש יצאה זו שאין הווייתה
על ידי איש הקרובה לרבות הארוסה יאליו
לרבות הבוגרת הא למה לי קרא והאמר
⁵רבי מאיר בתולה אפילו מקצת בתולה
משמע איצטריך סלקא דעתך אמינא נילף
בתולה בתולה מהתם מה להלן נערה
אף כאן נמי נערה קא משמע לן ורבי
יוסי ורבי שמעון מאי טעמייהו דרשי
ז לאנוסה ומפותה ומוכת עין אשר
הקרובה לרבות ארוסה שנתגרשה
הקרובה לרבות ארוסה שנתגרשה
והא

ר' בזהאי מאונס ומפתה אלס מהמס היינו כ"ג כדפיש
מס כדקאמר ראיה לכהן גדול מטמא לה כ' ועל כרס
כ"ג כ' ואי פריך משום דלזין הכלל אמת מהא לא ה
רבי שמעון כדקמי בזהאי צברייתא הראויה לכ"ג כז
ממ מהמס ה"ל למידרש הכא מי שהוייתה על ידי איש

מ.

עין משפט
נר מצוה

ע א מ״י פ״ז מהל' אִיסורי בִּיאָה הֶלֶב יג:
עב ב מ״י שֶׁם הֶלֶב יד:
עב ג מ״י שֶׁם הֶלֶכָה טו:
עב ד מ״י שֶׁם פִּיט הֶלֶי
ו סמג לֶאֱזִין קנב
טוש״ע אה״ע סימן ו סעיף
ח:

עַד הָרֹז הַמִּי פ"ב
מַהֲלֵי אֲבֵל הִלְכָה י יא
סַמֵּג עֲשִׂין נח וְלֶאֱוִין רלה
טוֹש"ע י"ד סִימָן שַׁעג
סַעֲיָן ד'
עַד [ה] מִי שֶׁס הִלְכָה י
טוֹש"ע שֶׁס:

תוספות ישנים

אלה למעטיו נדה. כחנן
חולק כר חציונו כן עסק.
שחמל עמל בלך ברגנל כל מנה
חמי וקבד דיש חלל מנה
לחמי ויחסיק עיף גומר
דעמול חלל מנה דל חמ"ק
דגרושה שאין דש גלמה
גרושה שחיה שחיה גלמה
תחלתה פסקלה ביחול
תמרוהו דבי נשא תחמל
גידה ללל פסקלה דל
גלמה דל הרה וילל כיון
דעמול שפאה וזה חרש
דלל תפססי דה חרש
לל הרה שחל שחיי
כרמיה וילל תחלתה לכ"ה
לל גלמה שן חרש
גלמה תחלתה דרעיל
דחל"ל אין גלמה תחלת
שחיי לילמה חרש כהונה
שחיי דכפרשית לעיל וילל
יילק תחלתה ונחרי שן
שחיי שחלל וזנו פנוס חרש
חיי חייב נדה. וקסבר
היי חלל דעדיקין שחיי
דל הנה חרש חלל חלל
חסור כהונה ואדך חיי
לחיי כהונה דכפרשית
לעיל. ור"ח"ל שן עקב
ימחל דלחנניק חרש למחיר
דחיי חרש עקב חייב
דחיי חרש עקב חייב
שחיי דיש חלל מוס
חליב דחיי: אלל חרש
ביבנה. מיתה למח לל
חוס חיי דרעילן מוח שן
מחוס שאין חויימה שן
איש ח"ה בוגרת דבוגרת
שן גיל חויימה ע"י שח.
וגם כן דרעילן יומה חרש
מומחה שן מחוס דלל
חאעבר דל תעשה חרש
שן חדוקין מוח שן ח"ש
בוגרת וילל דס"ד בוגרת
גרעיה מוחה שן מחוס
דלחמינה וילל ומהל חרש
לחיי לל נפקא דשחא חרש
לל חייב חרש דלל בוגר שח
לל מחוס: